

KIRJASTO
BIBLIOTEK
LIBRARY

Kohti yhden luukun e-kirjastoa

Seija Laitinen-Kuisma
Projektiasiantuntija (kirjastoyhteistyö)
seija.laitinen-kuisma@hel.fi

e-kirjastohanke | e-biblioteksprojektet | e-library project

Miksi yhteinen e-kirjasto?

Korjataan nykytilanne, jossa

- alueiden väliset erot e-aineistojen tarjonnassa suuret,
- e-kokoelmien käyttöliittymiä useita,
- hankintalisenssien ehdot mutkikkaita,
- hinnoittelu sekavaa ja aineistojen saatavuudessa paljon vaihtelua,
- järjestelmiä on paljon, ja niistä on vaikea saada kunnollista tilastotietoa e-aineistojen käytöstä,
- aineistojen myyjät joutuvat asioimaan lukuisten eri tahojen kanssa
- kirjastoissa tehdään paljon päällekkäistä työtä,
- lukutottumukset muuttuvat ja kirjastoilta toivotaan kirjoja myös muussa kuin painetussa muodossa.

KIRJASTO
BIBLIOTEK
LIBRARY

e-kirjastohanke

e-biblioteksprojektet

e-library project

31.3.2022

E-kirjojen ja äänikirjojen saatavuus kirjastoille huononee koko ajan

- Kirjakauppaliiton myydyimmät e- ja äänikirjat tammikuu 2022 listaan verrattuna
-
- äänikirjojen saatavuus kirjastoille on enää 10% ja e-kirjojen 40%
- lasten äänikirjojen saatavuus on 0%, e-kirjojen 10%.
- *(Otava, WSOY eikä Tammi myy enää äänikirjoja kirjastoille, ja WSOY ja Tammi eivät myy e-kirjojakaan)*
- kaksi vuotta sitten e-kirjojen saatavuus oli vielä 80% ja äänikirjojen noin 50%.

KIRJASTO
BIBLIOTEK
LIBRARY

e-kirjastohanke

e-biblioteksprojektet

e-library project

31.3.2022

Tähän mennessä tapahtunut:

- E-kirjaston toteuttaminen jatkaa 2020-2021 toteutettua kirjastojen digitaalisen median palvelukonseptihanketta (=Digimediahanke), joka oli selvityshanke
- nyt siirrytty yhteissuunnittelu-, pilotointi- ja toteuttamisvaiheeseen
- OKM rahoittaa, Helsingin kaupunginkirjasto koordinoi

KIRJASTO
BIBLIOTEK
LIBRARY

e-kirjastohanke
e-biblioteksprojektet
e-library project

31.3.2022

Suomalaisille kirjastonkäyttäjille tarjotaan yhden luukun e-kirjasto, joka

1. tarjoaa kirjastojen e-aineistoja jokaiselle suomalaiselle yhdenvertaisesti asuinpaikasta riippumatta
2. toimii yhdellä digitaalisella alustalla ja käyttöliittymällä
3. on teknisesti yksinkertainen ja helppo käyttää
4. vastaa asiakkaiden kysyntään mutta niin, että kirjaston perustehtävä edelleen toteutuu.

KIRJASTO
BIBLIOTEK
LIBRARY

e-kirjastohanke
e-biblioteksprojektet
e-library project

31.3.2022

Suomalaisille kirjastoille tarjotaan e-kirjasto

1. jonka toimintaratkaisuihin pääsee vaikuttamaan
2. joka tarjoaa monipuolisen ja laajan e-kokoelman kirjaston omille asiakkaille
3. jonka kilpailuttamis- ja sopimusasiat hoidetaan keskitetysti

KIRJASTO
BIBLIOTEK
LIBRARY

e-kirjastohanke
e-biblioteksprojektet
e-library project

31.3.2022

Hankkeen aikana

Kilpailutetaan, testataan ja kehitetään teknologiaratkaisu selvitystyön ehdotusten mukaisesti. Avataan uusi teknologiaratkaisu.

Etsitään ja tarvittaessa perustetaan yhteistä e-kirjastoa ylläpitävä taho, jolla on juridinen oikeus toteuttaa e-kirjaston tarvitsemia tehtäviä.

Luodaan yhteistyömallit eri aineistojen oikeudenomistajien kanssa. Suunnitellaan e-kirjaston sisältöjen hankintatavat. E-kirjat, äänikirjat, näköislehdet.

Luodaan sopimus kirjastojen ja yhteisen e-kirjaston välisestä työnjaosta.

KIRJASTO
BIBLIOTEK
LIBRARY

e-kirjastohanke
e-biblioteksprojektet
e-library project

31.3.2022

Ohjausjärjestelmä

- **Ohjausryhmä:** pyritään saamaan edustus kirjastoista, Kuntaliitosta, Kansalliskirjastosta, Helsingin kaupunginkirjastosta, Medialiitolta/Suomen kustannusyhdistyksestä ja Kirjailijaliitolta. Yleisiä kirjastoja edustaa Päivi Savinainen YKN:n valitsemana
- **Asiantuntijaryhmiä** on kolme: yleisten kirjastojen yhteistyö, teknologia, sisältöyhteistyö
- Yleisten kirjastojen yhteistyö -asiantuntijaryhmän jäsenet ovat:
  - Laura Tyysteri, Turun kaupunginkirjasto
  - Jouni Pääkkölä, Oulun kaupunginkirjasto
  - Merja Kummala-Mustonen, Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
  - Niina Salmenkangas, Tampereen kaupunginkirjasto
  - Suvi Pirnes-Toivanen, Joensuun kaupunginkirjasto
  - Seija Laitinen-Kuisma, Helsingin kaupunginkirjasto

KIRJASTO
BIBLIOTEK
LIBRARY

e-kirjastohanke

e-biblioteksprojektet

e-library project

31.3.2022

Asiantuntijaryhmän jäsenet:

- tuovat asiantuntemuksensa hankkeen osa-alueen työhön
- edustavat omia sidosryhmiään ja viestivät hankkeen tavoitteista ja etenemisestä omassa sidosryhmäverkostossaan
- osallistuvat osa-alueensa toimintojen linjauksiin
- tukevat, seuraavat ja ohjaavat hankkeen osa-alueen etenemistä suhteessa tavoitteisiin

KIRJASTO
BIBLIOTEK
LIBRARY

e-kirjastohanke

e-biblioteksprojektet

e-library project

31.3.2022

Etunimi Sukunimi

Projektitiimi

KIRJASTO
BIBLIOTEK
LIBRARY

e-kirjastohanke
e-biblioteksprojektet
e-library project

31.3.2022

Verkostoyhteistyö

- Verkostoyhteistyö yleisten kirjastojen kanssa: *Kirjasto- ja kuntakentän toimintamallien yhteiskehittäminen.*
- Verkostoyhteistyö kustannus- ja sisältökentän kanssa: *Yhteistyön luominen eri oikeudenomistajien kanssa. Reilu ja tasapuolinen korvausmalli sisällöntuottajille = lisenssimallien suunnittelussa mukana e-kirjasto, kustantajat ja tekijänoikeuksien omistajat.*
- Verkostoyhteistyö teknologian osalta: *media-alustojen hankinnat ja pilotoinnit, elinkaari- ja turvallisuussuunnitelmat sekä ylläpidon suunnittelu.*
- Aktiivinen ja selkeä viestintä ja tiedonvälitys.

KIRJASTO
BIBLIOTEK
LIBRARY

e-kirjastohanke

e-biblioteksprojektet

e-library project

31.3.2022

Aikataulu

- **2022:** pilotoidaan teknologiaratkaisut, kehitetään uusi hybridilisenssimalli, päätetään organisoitumismallista
- **2023:** yhteinen e-kirjasto avataan koekäyttöön, OKM maksaa koekäytön aineistot ja kirjastoilla on rinnakkaiskäytössä nykyiset omat, itse maksamansa e-palvelut
- **2024:** yhteinen e-kirjasto kaikkien kirjastojen käytössä, kirjastot maksavat aineistot siihen yhteisesti, tarve omiin, rinnakkaisiin e-palveluihin poistuu

KIRJASTO
BIBLIOTEK
LIBRARY

e-kirjastohanke

e-biblioteksprojektet

e-library project

31.3.2022

Seija Laitinen-Kuisma

Palvelut ja liittyminen

- Ensimmäisessä vaiheessa yhteiseen e-kirjastoon tuodaan e-kirjoja, sähköisiä äänikirjoja ja e-lehtiä.
- Yhteiseen e-kirjastoon liittyminen on kunnille vapaaehtoista ja siitä tehdään erillinen sopimus perustettavan uuden organisaation kanssa.

KIRJASTO
BIBLIOTEK
LIBRARY

e-kirjastohanke
e-biblioteksprojektet
e-library project

31.3.2022

- Haasteina mm. lainauskorvauskysymys, asiakkaiden käyttötottumusten muutokset, kustantajayhteistyön luominen, käyttöalustojen valitseminen ja ylläpito-organisaation luonti.

Käsillä on kuitenkin ainutlaatuinen mahdollisuus saattaa kirjaston käyttäjäkokemus uudelle tasolle. Meillä on siihen nyt rahoitus, tekijät ja osaaminen verkostoyhteistyön kautta.

Tämä mahdollisuutta emme halua menettää.

KIRJASTO
BIBLIOTEK
LIBRARY

e-kirjastohanke

e-biblioteksprojektet

e-library project

31.3.2022

Pidetään yhteyttä!

- **Seija Laitinen-Kuisma**
- Projektiasiantuntija/ kirjastojen verkostoyhteistyö
- e-kirjastohanke
- Kirjastoverkon yhteiset palvelut
- Helsingin kaupunginkirjasto

KIRJASTO
BIBLIOTEK
LIBRARY

e-kirjastohanke

e-biblioteksprojektet

e-library project

31.3.2022